

ДОО “БУЉА ТРАНС КОМПАНИ “ ДООЕЛ

**БЕТОНСКА БАЗА за производство на готова бетонска
смеса**

Боговиње

Боговиње, мај 2012 година

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО
ПЛАНИРАЊЕ**

Интегрирано спречување и контрола на загадувањето

**ОБРАЗЕЦ ЗА БАРАЊЕ ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА
УСОГЛАСУВАЊЕ СО ОПЕРАТИВЕН ПЛАН ЗА ИНСТАЛАЦИЈА КОЈА
ВРШИ АКТИВНОСТИ ОД ПРИЛОГ 2 ОД УРЕДБАТА**

СОДРЖИНА

I	ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ.....	4
II	ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ.....	6
III	УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА.....	11
IV	СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	15
V	ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД	18
VI	ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА.....	19
VII	ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА	24
VIII	ЕМИСИИ ВО ПОЧВА.....	25
IX	ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ФАРМЕРСКИ АКТИВНОСТИ	28
X	БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ	29
XI	ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ	30
XII	ОПЕРАТИВЕН ПЛАН	30
XIII	СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ	32
XIV	РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ	40
XV	РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ	43

I ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Име на компанијата ¹	ДМТТУ БУЉА ТРАНС КОМПАНИ Фаик ДООЕЛ
Правен статус	Друштво со ограничена одговорност од едно лице (ДООЕЛ)
Сопственост на компанијата	Приватна
Сопственост на земјиштето	Приватна-во процедура документација
Адреса на локацијата (и поштенска адреса, доколку е различна од погоре споменатата)	Ул. 103 бб Жеровјане, Боговиње Седиште: с. Боговиње, Боговиње
Број на вработени	10
Овластен претставник	Фаик Али
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ²	3.3 од прилог 2 кон Уредбата за ИСКЗ: Стационарни бетонски бази со вкупен капацитет на силосите за бетон поголем од 50 м ³ БЕТОНСКА БАЗА за производство на готова бетонска смеса (подружница 2)
Проектиран капацитет	40-60 м ³ /ден

I.1 Вид на барањето³

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	
Постоечка инсталација	√
Значителна измена на постоечка инсталација	
Престанок со работа	

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

² Да се внесат шифрите на активностите во инсталацијата според Анекс 1 од ИСКЗ уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе активности кои се предмет на ИСКЗ, треба да се означат шифрата за секоја активност. Шифрите треба да бидат јасно оделени една од друга.

³ Ова барање не се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

Во ПРИЛОГ I се приложени копии: од Централен регистар, документи за сопственост и локација на инсталацијата.

Буља Транс Компани ДООЕЛ – бетонска база за производство на готова бетонска смеса е инсталацијата за која се поднесува барањето. Таа е лоцирана во непосредна близина на магистралниот пат Тетово - Гостивар на подрачјето на Општина Боговиње.

Работниот круг на бетонската база Буља Транс Компани Боговиње изнесува 1900 м². Целоупниот работен круг на бетонската база е ограде, осветлен и со чуварски надзор.

Локацијата на која се наоѓа бетонската база е со следниве координати за точки од геодетска основа:

X 641419,14   Y 495745,66

X 641499,94   Y 495965,79

X 641365,77   Y 495943,60

На исток од фабриката за производство на готова бетонска смеса, Буља Транс Компани се наоѓа железничката пруга, на запад е магистралата Тетово – Гостивар. Во близина се наоѓа с. Жеровјане. Најблискиот стамбен објект е на 300 м оддалеченост од бетоњерката.

I.2 Орган надлежен за издавање на Б-Интегрирана еколошка дозвола

Име на единицата на локална самоуправа	ЕЛС Боговиње
Адреса	Боговиње
Телефон	

II ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ

Опишете ја постројката, методите, процесите, помошните процеси, системите за намалувањето и третман на загадувањето и искористување на отпадот, постапките за работа на постројката, вклучувајќи и копии од планови, цртежи или мапи, (теренски планови и мапи на локацијата, дијаграми на постапките за работа).

ОДГОВОР

Техничките активности се дадени во *ПРИЛОГ II* (процес/ скици и цртежи):

Опис на постројката, методите, процесите, помошните процеси, системите за намалувањето и третман на загадувањето и искористување на отпадот, постапките за работа на постројката

БУЉА ТРАНС КОМПАНИ ДООЕЛ Боговње, е основано во 30.03.1992 година. Тоа управува со бетонска база за производство на готова бетонска смеса која се наоѓа во близина на магистралниот пат Тетово - Гостивар до железничката станица за која што се бара дозвола за усогласување со оперативен план.

Буља Транс Компани ДООЕЛ Боговиње е сопственик на објектите на локацијата на која се однесува ова барање.

Бетонерката е уред кој служи за производство на готов бетон со високи марки.

Основни елементи на бетонерката се: шасија, мешалица за бетон, уред за дозирање на агрегатот (тракаст транспортер), уред за дозирање на цемент (пужен транспортер), уред за дозирање на вода, уред за влечење на агрегатот (скрепер), силоси за цемент 2 (два) броја, вага за цемент, вага за агрегатот, боксови за агрегатот.

Бетоњерката е со автоматско дозирање на вода, цемент и агрегат. Таа може да работи рачно и автоматски. Сите делови на бетоњерата се взаемно поврзани и преставуваат една целина.

Суровината за производство на бетон (песокот во потребните грануляции) се набавува од овластени добавувачи, со договори и друга потребна документација.

Агрегатот за бетон (сепариран песок и чакал) е сместен во разделни боксови и е на дофат на скреперот кој го привлекува према отворот од каде што паѓа на тракасти транспортери, а овие понатаму оди на вагите за цемент.

Агрегатот и цементот се дозираат потполно автоматски.

Цементот (како врзно средство на агрегатот) е сместен во два силоса за цемент поставени и анкерувани на бетонски постаменти. На долниот дел од силосот се наоѓа отвор со затворац, приклучок и завеса за пужен транспортер, на горниот дел од силосот се наоѓа отпрашувач, отвора за контрола и евентуални поправки на силосот. Складирањето на потребните суровини и материјали се врши во кругот на стопанскиот двор:

- Агрегатот се складира во изградените боксови
- Цементот се складира во поставените силоси
- Водата за изработка на бетонската мешавина е бунарска и од градскиот водовод.

Слика 1 и 2 Силоси и боксови за складирање на суровини (агрегат и цемент)

Меѓупроизводи во процесот на работа нема.

Влезните суровини кои се употребуваат за производство на готов бетон во себе не содржат токсичност.

Транспорт низ цевки на цврсти, течни материи и мил – нема.

Мешалката е опремена со посебни уреди за амортизација на ударите на лопатките.

Целата мешалица е затворена така што прашењето е сведено на најмала мерка, а сигурноста на работата е максимална.

Агрегатот е сместен во оделни распоредени сидови (боксови) и е на дофат на уредот за влечење – скреперот кој го привлекува материјалот према отворот на свездата низ кој материјалот паѓа на тракастите транспортери, а овие го носат на вагите за агрегат.

Отворањето и затворањето на бункрите на вагите се изведува со хидраулични цилиндри и полуги.

На бетонерата има два силоса за цемент анкерувани за бетонски постаменти. На долниот дел од силосите се наоѓа отвор со затворач, приклучок и завеса за пужен трнспортер. На горниот дел се наоѓа отпрашувач и отвор за контрола и евентуални поправки на силосот.

Слика 3 и 4 Поглед на опишаните силоси за цемент и утовар на готовиот производ-бетонската смеса во миксерите за испорака до купувачот

Агрегатот (сепариран песок и чакал) се носи од сепарации во нашата земја кои работат согласно барањата и законите за ваков вид дејности. Агрегатот е сепариран и перен согласно важечките прописи, правила и стандарди и поседува потрбни докази за бараниот квалитет.

Цементот се набавува и носи од цементарница „Усје“ Скопје во цистерни за цемент и се складира во силосите за цемент кои се обезбедени согласно важечките стандарди

од истекување на цементот. Набавен е од овластени компании и ги поседува потребните документи и сертификати.

Водата за приготвување на готовиот бетон е бунарска, а во зависност од потребите има и вода од водоводната мрежа. Готовиот бетон низ отворот се истура во миксерите кои го транспортираат до корисникот.

Буља Транс Компани располага со сопствени машини, механизација и транспортни средства за обавување на дејностите-производство и транспорт на бетон на пазарот.

Слика 5 и 6 Помощна механизација и транспортни средства за обавување на потребните активности за производство на готова бетонска смеса

Фирмата за вршење на активностите за добивање и транспорт на бетон ги користи следнава механизација и возила:

- Миксери за транспорт на готовата бетонска смеса до купувачот -5,
- Цистерна за цемент -1,
- Кипер за песок - 1,
- Багер за товар – 1.

При подготовка на бетонот не се создава отпад бидејќи сите компоненти се користат во бетонот. Делот од материјалот (гранулацијата) кој паѓа од транспортните траки се чисти и товари и повторно се носи боксовите за чување на суровината (агрегатот - песок) од каде повторно се враќа во производниот процес во зависност од видот на готов производ кој го бара купувачот.

По завршување на процесот мешалицата се пере со вода и истата се испушта под мешалицата. Отпадната вода од перењето на бетоњерката се собира во два бетонирани прописно изградени таложници.

Во првиот таложник се врши покрупно таложeње. Од првиот таложник со пумпа се испунмува водата во вториот таложник за поситно таложeње. Од тука отпадната вода со пумпа се враќа назад во процесот. На тој начин со ваквиот систем со пумпа за вртење на истата вода во производниот процес, се избегнува настанувањето на отпадна вода во (исто време се намалува потрошувачката на вода). Во процесот на таложeње настанува многу мала количина талог кој се враќа повторно како суровина или се користи за сопственипотреби, средување на работниот круг и слично.

Локацијата каде е сместена Базата за бетон е оградена, а има и 24 часовна контрола од лица вработени во организацијата.

Кругот каде е сместена постројката за производство на бетон е осветлен во текот на ноќните часови.

Не постои голема опасност од пожар на постројката, но истата е снабдена со потребните противпожарни апарати за гасење на почетен пожар кој евентуално може да се случи.

Во прилог на Барањево дадени се организациона шема на Буља Транс Компани ДООЕЛ, скица од местоположбата на инсталацијата, копии од регистрација на фирма, договори со соодветните претпријатија, сертификати од квалитетот на суровините и готовите производи и сл.

III УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

Приложете организациони шеми и други релевантни податоци. Особено да се наведе лицето одговорно за прашањата од животната средина.

ОДГОВОР

Во шема за организациска поставеност на управувањето опишана е организацијата на фирмата (дејност, раководење, одговорности, органограм организираност)
ПРИЛОГ VIII

Буља Транс Компани ДООЕЛ Боговиње управува со фабриката - бетонска база за производство на готова бетонска смеса. Претежна дејност на друштвото, според регистрацијата во Централниот Регистар, е трговија на мало во неспецијализирани продавници и дејности во надворешен – трговски промет. Друга регистрирана дејност на фирмата е товарен патен транспорт.

Меѓутоа според фактичката состојба приоритетна дејност на Буља Транс Компани ДООЕЛ Боговиње е производство на готова бетонска смеса. Во развојниот план на фирмата заради потребите за по сигурно снабдување со суровини е сопствено производство на суровини, агрегат со отварање на сопствена сепарација за производство на сепариран песок со соодветни гранулации и квалитет.

Лице одговорно за прашањата од животната средина е Фаик Али. Управувањето и контролата на процесот на работа во бетонската база за производство на бетон ја организира и следи Управителот Фаик Али кое е истовремено лице задолжено за животна средина заедно со останатите вработени.

При тоа се вршат следните активности:

- се врши направа на потребни пробни и контролни бетонски коцки

- визуелно се врши контрола на чистотата на сепарираниот материјал
- безбедноста и здравјето на вработените се обезбедува согласно законските одредби, организацијата и унапредувањето на технолошкиот процес и процесот на работа.
- обезбедени се простории за пресоблекување на вработените со одредено место за лични работи и заштитна опрема
- постои просторија за јадење и одмор
- на видно место истакнато е предупредување за можните опасности на одредени работни места, машини, уреди и инсталации.

Се вршат периодични прегледи и испитувања на орудите за работа и инсталациите се врши согласно законските прописи и визуелно пред секое отпочнување со работа особена на места каде постои причина за настанување на повреди.

Инсталациите од електрична струја за напојување на електромоторите мора да бидат прописно заземјени и заштитени од удар на електрична -струја.

Сите ротирачки и подвижни делови од машината мора да бидат обележани и прописно заштитени.

Сите вработени кои непосредно се вклучени во процесот на работа се запознаени и обучени од аспект на заштитните мерки.

При завршување на процесот на работа мешалицата се пере со вода која се користи и за приготвување на готовиот бетон.

Организациона структура на управувањето

Друштвото работи според зацртаната програма во која се содржани следните активности:

- Прием и складирање на сировини и производи,
- Носење на сировината-агрегатот со соодветна гранулација во зависност од рецептурата, со транспортни раки,
- Подготвување на бетонската смеса,
- Утовар и испорака на готовиот производ-бетонската смеса
- Контрола на квалитет

РАКОВОДЕЊЕ

Раководењето со фирмата е организирано на следниот начин. На чело на фирмата е поставен управител кој заедно со своите помошници

раководи со целата фирма. Административните работи се доверени на заеднички служби.

Управител

Според систематизацијата, на чело на компанијата е управител чии надлежности и одговорности се прецизно дефинирани.

Управителот е одговорен за сите активности во фирмата. Тој е одговорен за спроведување на бизнис планот на фирмата, за исполнување на обврските кои произлегуваат од работењето на фирмата кон државата и деловните партнери, за обезбедување на материјални ресурси, се грижи за човечките ресурси, за односите со локалната заедница и ја застапува фирмата. Управителот во чија одговорност се прашањата во врска со животната средина има неколку соработници кои раководат со производството, одржувањето и животна средина.

Раководител на Производство

Раководителот на производство е одговорен за управувањето со процесот на производство и за квалитетот на производите. Во таа смисла тој е одговорен за планирањето на производството, одржувањето вклучувајќи ги и системите за намалување, контрола и третман на емисиите, за безбедноста на персоналот и за транспортот. Во негова надлежност е истражувањето и развојот во смисла на испитување и воведување на нови технологии, нови машини и сл.

Раководител на одржување

Раководителот на одржување е одговорен за исправноста на производните машини од аспект на машинство, електрика и мерно регулационата техника. Во таа смисла тој е одговорен за планирањето на одржувањето посебно на превентивното одржување.

Обука и квалификации

Сите вработени имаат соодветни квалификации, искуство и обука за извршување на своите задачи и функции.

Фирмата има постојано вработени одржувачи. Наједноставните операции ги обавуваат вработените одржувачи, а за посложените има ангажирано сервисери.

Вработените се обучени за работа со опремата која им е доверена. Дадени им се инструкции за секоја забележана неправилност при вообичаени или невообичаени услови на работа да го известат раководителот доколку сами не можат да се справат со неправилноста.

Одржувачите се директно одговорни за правилно одржување на системите. Тоа вклучува благовремена замана на елементи на опремата, одржување на сретствата со кои се манипулира.

Сите вработени се запознаени со постапката за спречување или намалување на последиците од непредвидени ситуации (поплава, земјотрес, пожар, гром и сл.) и се обучени за тоа.

IV СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

Приложете листа на суровините и горивата кои се користат, како производите и меѓупроизводите.

Пополнете ја следната табела (додадете дополнителни редови по потреба)

Во табелава подолу дадени се суровините и помошните материјали и енергии употребени или произведени во бетоњерката

Реф. Бр или	Материјал/ Супстанција ⁽¹⁾	CAS ⁽⁴⁾ Број	Категорија на опасност ⁽²⁾	Моментално складирана количина (тони)	Годишна употреба (тони)	R и S фрази ⁽³⁾
1	Цемент	-	-	300	4000	-
2	Вода	-	-	-	1700 м ³	-
3	Фракциониран агрегат	-	-	2000	18000 м ³	-
7	Струја	-	-		4300 kw	-
8	Адитив флуидинг	-	-			-
9	Забавувач (успорувач)	-	-			-
10	Хидрофоб	-	-			-

1. Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција.
2. Закон за превоз на опасни материи (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)
3. Според Анекс 2 од додатокот на упатството
4. Chemical Abstracts Service

Во ПРИЛОГ IV даден е опис на суровините, горивата кои се користат и производите и меѓупроизводите.

За производство на бетон основни материјали и суровини се:

- Цемент кој се носи од цементарница „Усје“ Скопје во автоцистерни, ги поседува потребните сертификати за квалитет и истиот се складира во силосите кои се цилиндрични.
- Агрегат (сепариран песок и чакал) кој се носи од сепарациии во нашата земја и
- Вода

Агрегатот (сепарираниот песок) за производство на готовата бетонската смеса - бетонот е:

- Фракција 0/4 мм
- Фракција 4/8 мм
- Фракција 8/16 мм
- Фракција 16/32 мм

Цементот од кој се произведува бетонот е произведен во АД Цементарница Усје-Скопје, РС 15 р-45s.

Бетонерата работи на електричен погон – автоматски. Напојувањето со електрична енергија е од електричната мрежа од трафостаница од 250 KW и од сопствен агрегат за резервн напојување на инсталацијата.

Складирањето на потребните суровини и материјали се врши во кругот на стопанскиот двор:

- Агрегатот се складира во изградените боксови
- Цементот се складира во поставените силоси
- Водата за изработка на бетонската мешавина е бунарска од сопствена бушотина и од градскиот водовод.

Слика 7 и 8 Складишта за чување на суровините - агрегатот и бетонот

Меѓупроизводи во процесот на работа нема

Влезните сировини кои се употребуваат за производство на готов бетон во себе не содржат токсичност.

Транспорт низ цевки на цврсти, течни материи и мил – нема.

Потребната количина на сировини и материјали зависи од вкупната обезбеденост со работа.

Потребната количина на сировини и материјали зависи од вкупната обезбеденост со работа, а ориентационо моменталната и годишната количина на сировини е следна:

1. Цемент:	300 тони (моментално)	4000 тони /годишно)
2. Агрегат	2000 м ³ (моментално)	18000 м ³ (годишно)

V ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД

Во долната табела вклучете го целиот отпад што се создава, прифаќа за повторно искористување или третира во рамките на инсталацијата (додадете дополнителни редови по потреба).

Во табелава подолу даден е целокупниот цврст отпад што се создава, прима, предава и прифаќа за повторно искористување или третира во рамките на Буља Транс Компани .

Отпад од производниот процес не настанува. Од транспортот на сепарираниот песок на транспортните ленти до бетоњерката во која се подготвува готовиот производ-бетонската смеса, испаѓаат некои мали количини од суровината. Тој сепариран агрегат повторно се собира и се враќа во процесот на производство.

При таложењето на отпадната вода од миење на бетоњерката, со пумпа се враќа настанатата отпадна вода, истата вода постојано циркулира за иста намена - миење на бетоњерката. Поради начинот на работа со вртење на отпадната вода со пумпа, се избегнува настанување на отпадна вода од процесот и се влијае на заштеда на потрошувачката на вода. Многу мала количина на мил (покрупен и поситен) кој се исталожува во двата таложника кои се наоѓаат под постројката за подготовка на бетонот, соодветно бетонирани и направени да ги задоволат барањата да не понира отпадната вода во почвата, истотака се искористува за сопствени потреби во кругот на постројката или се враќа повторно во производството.

Настанатиот отпад од хартија, метал, дрво, пластика и др. го превземаат субјекти за стопанисување со ваков вид отпад. Превземањето на овој цврст отпад иако се работи за мали количини се прави со договори.

Реф. бр	Вид на отпад/ материјал	Број од Европскиот каталог на отпад	Количина		Преработка/ одложување	Метод и локација на одложување
			Количина по месец [тони]	Годишна количина [тони]		
1	Отпад од агрегатот кој паѓа при транспортот од транспортната трака	010409	-	150 м ³	Реупотреба со повторно враќање во производство	Повторна употреба во производниот процес
2	Отпад од амбалажа - хартија	-	-	-	Времено складирање и повторна употреба	Неупотребливата хартија се продава на овластени фирми
3	Отпадно минерално нехлорирано масло за подмачкување (од сопствените возила)	130205	-	0,01	Превземање од сервисери	Предавање на овластена фирма
4	Отпадни оловни акумулатори (од сопствените возила)	160601	-	0,05	Превземање од сервисери	Предавање на овластена фирма
5	Мил од таложење на отпадната вода од перење на мешалицата			0,05	Повторно внесување во производство како суровина	
6	Мешан комунален отпад (канцелариски отпад, хартија, отпад од вработените исл.)	200301		2	Ќе го превзема ЈКП (овластена фирма) со договор за превземање	Привремено складирање на сопствено земјиште

Се врши селектирање на отпадот и негово класифицирање согласно Листа на видови на отпад и го складира отпадот на места предвидени за таа намена. Собирањето и транспортирањето на отпадот се врши со средства и опрема наменета за тоа. Отпадот се предава на правни или физички лица кои се овластени за вршење на дејност собирање и транспортирање на отпад.

Политиката на раководството во поглед на управување со отпадот е во насока на:

- избегнување и во најголема мера на намалување на количеството на создаден отпад,
- искористување на употребливите состојки од отпадот,
- одржлив развој, преку зачувување и заштеда на природните ресурси,
- спречување на негативни влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето,
- висок степен на заштита на животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Постапувањето со отпадот собирање, селектирање, складирање, отстранување, транспортирање, вклучувајќи го и надзорот над овие операции е во согласност со одредбите од Законот за управување со отпад и Законот за животна средина 53/2005.

Од активностите кои се идентификуваат можат да настанат следните категории на отпад:

- остатоци од производството (кои се употребуваат повтрно) или потрошувачката на производите
- производи кои не ги задоволуваат пропишаните спецификации за квалитет
- производи на кои им истекол датумот на користење
- неупотребливи делови (потрошени батерии, акумулатори)
- канцелариски, комерцијални отпадоци и слично

VI ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА

Приложете листа на сите точкасти извори на емисии во атмосферата, вклучувајќи и детали на котелот и неговите емисии.

Опишете ги сите извори на фугитивна емисија, како на пр. складирање на отворено.

Апликантот е потребно да посвети особено внимание на оние извори на емисија кои содржат супстанции наведени во Анекс 2 од додатокот на Упатството.

ОДГОВОР

Во инсталацијата на Була Транс Компани, Боговиње нема парни котли или слични уреди кои се во употреба така што во овој дел табелата не треба да се пополнува.

Само за котли со моќност повеќе од 250 kW, малите котли се исклучени.

Капацитет на котелот		
Производство на пареа:	0 -	kg/час
Термален влез:	MJ/kg	kWh
Гориво за котелот		
Тип: јаглен/нафта/LPG/гас/биомаса итн.	Мазут	
Максимален капацитет на согорување	kg/час	
Содржина на сулфур:	%	
NO _x	mg/Nm ³ при (0°C, 3% O ₂ (Течност или гас), 6% O ₂ (Цврсто гориво)	
Максимален волумен на емисија	m ³ /час	
Температура	°C(min)	°C(min)
Периоди на работа	час/ден	час/ден

Имајќи предвид дека за производниот процес се користат минерални сировини, сепариран песок – агрегат, а процесот на работа се одвива исклучиво со електрична енергија, поради што не постојат точкасти извори на емисии во атмосферата (котел и негови емисии). Единствено во технолошкиот процес можеме да констатираме дека како фугитивни емисии во атмосферата можат да се појават:

- Прашина, која се појавува за време на транспорт и истовар на суровината во просторот за складирање во работниот круг. Количеството на прашина се зголемува во сушниот период.
- Фугитивни емисии на прашина од платформите за скалдирање непосредно пред ставање на суровината во технолошкиот процес.
- Отпадни гасови кои се ослободуваат при работа на возилата за манипулација и транспортните возила, но во овој случај станува збор за многу мала емисија во животната средина.
- Фугитивни емисии во атмосферата не се појавуваат при утовар на готовиот производ, бидејќи тој директно од инсталацијата за производство на готова бетонска смеса, со затворен систем се става во миксери кои го носат до корисникот-купувачот .

Фугитивната прашина од суровините не е ниту механички, ниту хемиски агресивна, како за животната средина, така и за луѓето.

Сепак се превземаат посебни мерки со цел спречување на фугитивните емисии.

Со цел спречување на фугитивните емисии се превземаат следните мерки:

- Зелен појас околу приемниот дел
- Прскање на просторот за прием на суровината со вода при истовар и утовар.
- Редовно чистење на погоните и платформите за складирање со и прскање на иститите со вода.

Бидејќи целиот процес на работа се одвива со електрична енергија, НЕ постојат никакви точкасти извори на емисии во атмосферата, нема котли ниту пак оџаци кои би емитувале било какви супстанции во атмосферата.

Сите машини се на електричен погон, поради тоа не постојат точкасти извори на емисии во атмосферата (котел и негови емисии).

Со Правилникот за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиентниот воздух се пропишуваат: критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиентниот воздух во однос на сулфур двооксид; азот двооксид; азотни оксиди; суспендирани честички до 10 микрометри; олово; бензен; јаглерод монооксид и озон.

Со оглед на тоа што производството не е поврзано со работа на печки на цврсто гориво, нафта или природен гас и не поседува точкаст извор на емисија на штетни гасови (оџак), активностите во овој деловен објект можат да имаат исклучиво локално влијание врз животната средина.

Греањето е со електрична енергија. Сите машини, алати, опрема кои се употребуваат во досегашното производство се на струја така што производството нема никакво штетно влијание на квалитетот на воздухот во животната средина.

Во близина на локацијата каде што се врши подготовка на готовата бетонска смеса нема населени стамбени објекти, врз кои ќе влијаат издувните гасови од

механизацијата и возилата кои се користат за обавување на работите и работните активности. На магистралниот пат Тетово – Гостивар има голема фреквенција на возила, така што издувните гасови од целокупната механизација, нема да имаат директно негативно влијание, т. е. се занемарливи во споредба со издувните гасови кои ги испуштаат големиот број возила кои сообраќаат на блискиот магистрален пат.

Постројката за приготвување на готов бетон е од затворен тип и работи на електрична енергија (од системот на електрична енергија во нашата земја од трафостаница 250 KW и сопствен арегат за резервно напојување), така што нема никакви емисии на загадувачки супстанции во атмосферата. Производство на бетон се одвива во затворена постројка обезбедена со отпрашувачи кои не дозволуваат емисија на прашина во атмосферата.

VI ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА

Барателот треба да наведе за секој извор на емисија посебно дали се емитуваат супстанции наведени во Анекс II од Додатокот на Упатството.

Потребно е да се дадат детали за сите супстанции присутни во сите емисии, согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Сл. Весник 18-99). Треба да се вклучат сите истекувања на површински води, заедно со водите од дождови кои се испуштаат во површинските води.

Пополнете ја следната табела:

Параметар	Пред третирање				После третирање				
	Макс. Просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	kg/ден	kg/год.	Макс. просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	Вкупно kg/ден	Вкупно kg/год.	Идентитет на реципиентот [6N;6E] ¹

Следените табели треба да се пополнат во случај на директно испуштање во реки и езера.

Точка на мониторинг/ Референци од Националниот координатен систем :

ОДГОВОР

Буља Транс Компани, Боговиње во производниот процес не создава течен отпад, нема директни испуштања во површински води, ниту во канализација и не одложува опасни материји кои можат да се контаминираат површински води или канализацијата. Поради тоа пополнување на табелите не е применливо.

¹ Согласно Националниот координатен систем

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
рН						
Температура						
Електрична проводливост μS						
Амониумски азот $\text{NH}_4\text{-N}$						
Хемиска потрошувачка на кислород						
Биохемиска потрошувачка на кислород						
Растворен кислород $\text{O}_2(\text{p-p})$						
Калциум Ca						
Кадмиум Cd						
Хром Cr						
Хлор Cl						
Бакар Cu						
Железо Fe						
Олово Pb						
Магнезиум Mg						
Манган Mn						
Жива Hg						

Точка на мониторинг/ Референци од Националниот координатен систем:

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/ техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
Никел Ni						
Калиум K						
Натриум Na						
Сулфат SO_4						
Цинк Zn						
Вкупна базичност (како CaCO_3)						
Вкупен органски јаглерод ТОС						
Вкупен оксидиран азот TON						
Нитрити NO_2						
Нитрати NO_3						
Фекални колиформни бактерии во раствор (/100мл)						
Вкупно бактерии во раствор (/100ml)						
Фосфати PO_4						

Во технолошкиот произведен процес во Буља Транс Компани, Боговиње вода се употребува, само така што се вградува како суровина во готовиот производ-бетонската смеса. Воопшто нема испуштање на вода од технолошкиот процес. Вода која се упоредува за санитарни потреби, хигиена на дворот, објектите, вработените и сл. се испушта во канализационен систем. Отпадната вода во постоечката инсталација (санитарна отпадна вода) целосно се испушта преку цевки во канализационен систем на одвод на отпадни води. Овие отпадни води во стабилен режим на работа не содржат токсични материи и спаѓаат во категорија на комунални отпадни води кои без третман смеат да се испуштаат во систем за канализација.

При манипулација – истовар на суровината и утовар, привремено одложување, складирање, се користи вода за прскање, навлажнување на работниот круг, со цел

намалување и целосно спречување настанување на прашина од овој вид активности. Ваквата вода не е отпадна туку се влива во почвата. Како што веќе го опишавме технолошкиот процес кој се одвива во Буља Транс Компани, за производство на готова бетонска смеса целата вода се вградува во производот, само отпадна вода во многу мали количини единствено настанува при повремено перење на мешалицата. Меѓутоа таа отпадна вода никаде не се испушта, туку се таложи и со пумпи се враќа во процесот. Производниот процес во компанијата е така поставен да не постои никакво загадување на животната средина и заштеда на суровини.

VII ЕМИСИИ ВО ПОЧВА

Опишете ги постапките за спречување или намалување на влезот на загадувачки материји во подземните води и на површината на почвата..

Потребно е да се приложат податоци за познато загадување на почвата и подземните води, за историско или моментално загадување на самата локација или подземно загадување.

ОДГОВОР

Булџа Транс Компани ДООЕЛ Боговиње не создава отпад со кој би се контаминирала почвата.

При манипулација – истовар на суровината и утовар, привремено одложување, складирање, се користи вода за прскање, навлажнување на работниот круг, со цел намалување и целосно спречување настанување на прашина од овој вид активности.

Ваквата вода не е отпадна туку се впира во почвата. Таа вода со која се прска работниот круг за да не дојде до настанување на прашина од работењето, е чиста вода и единствена цел и е заштита на воздухот во работниот круг од прашина која настанува при манипулација.

Никакви други видови на емисии во почва не постојат. Таложниците во кои се собира и пречистува отпадната вода од миене на мешалката се бетонски, прописно изградени и на тој начин е обезбедено несакано продирање на отпадната вода и милта во почвата.

Во случај на отпад од земјоделски активности или за земјоделски намени, во следната табела треба да се опишат природата и квалитетот на супстанцијата (земјоделски и неземјоделски отпад) што треба да се расфрла на земјиште (ефлуент, мил, пепел), како и предложените количества, периоди и начини на примена (пр. цевно испуштање, резервоари).

ОДГОВОР

Буља Транс Компани не врши никаква земјоделска активност, фармерска, прехранбена, ниту било каква дејност блиска со споменатите. Според тоа нема создавање на отпад кој треба да се расфрла по почвата. Следната табела поради тоа што нема никакви земјоделски и фармерски активности неможе се пополнува.

Идентитет на површината	
Вкупна површина (ha)	
Корисна површина (ha)	
Култура	
Побарувачка на Фосфор (kg P/ha)	
Количество на мил (m ³ /ha)	
Процентот количество Фосфор во милта расфрлена (kg P/ha)	
Волумен што треба да се аплицира (m ³ /ha)	
Аплициран фосфор (kg P/ha)	
Вк. количество внесена мил (m ³)	

IX БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ

Листа на извори (вентилација, компресори, пумпи, опрема) нивна местоположба на локацијата (во согласност со локациската мапа), периоди на работа (цел ден и ноќ / само преку ден / повремено).

ОДГОВОР

Главни извори на бучава на локацијата при одвивање на технолошкиот процес може да преставуваат:

1. Транспортните возила и возилата за манипулација во работниот круг
2. Мешалката за подготовка на бетонската смеса

Мешалката е опремена со посебни уреди за амортизација на ударите на лопатките и ги поседува сите потребни сертификати и докази дека работи согласно важечките стандарди и легислативи.

Работните активности во кругот на бетоњерката се одвиваат во современи системи за производство, снабдени со додатоци за пригушување на бучавата која настанува од нивното работење. Целата основна и помошна опрема во производство е набавена од реномирани производители и ги поседува сите потребни сертификати кои покажуваат дека опремата е произведена и работи согласно дозвоените норми за овој тип на дејности. Единствено некакво влијание во поглед на бучавата имаат транспортните средства и другата помошна механизација во работниот круг.

Инсталацијата е оддалечена од населеното место, ниту пак во близина нема никаков друг објект на кого ваква појава би му влијаела штетно. Во близината до инсталацијата нема објекти како болници, градинки, школи, театри и слично на кои бучавата и другите влијанија би делувале штетно.

Најблиски објекти на бетонската база се железничката пруга од едната страна и магистралниот пат Тетово – Гостивар од другата страна. Позадинската бучава и без постоењето на бетонската база на Буља Транс Компани во овој дел е голема, така што активностите кои се обавуваат во работниот круг немаат никакво влијание во околината на бетоњерката. Постојаното движење на возилата на патот и околните дејност предизвикуваат неспоредливо поголема бучава во околината.

Целата оваа состојба покажува дека дејностите кои се вршат во инсталацијата не влијаат негативно во поглед на бучавата на животната средина. Од сето горенаведено: локацијата, утврдената состојба на терен со приложените слики во елаборатов, кои ги прикажуваат активностите, суровините кои се користат и опишаниот начин на изведба на сите технолошки процеси во покажува дека нема негативно влијание во поглед на бучавата.

Не постојат извори на нејонизирачко зрачење (топлина или светлина).

XI ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ

Опишете го мониторингот и процесот на земање на примероци и предложете начини на мониторинг на емисии за вода, воздух и бучава.

ОДГОВОР

Буља Транс Компани не создава емисии од своето работење. Единствено треба да врши мониторинг на потрошувачката на електрична енергија која е главна ставка на трошоците.

Пополнете ја следната табела:

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Потрошувачка на енергија	3-6 месеци		Пратење на количината на потрошената електрична енергија

Од досегашната анализирана и елаборирана состојба со емисиите од бетонската база Буља Транс Компани ДООЕЛ согледаваме дека не постојат никакви емисии.

Сите машини и опрема работат со електричен погон, не постојат точкасти извори на емисии во воздух. Механизацијата и возилата се современи со потребните дозволи за користење.

Поради тоа што целата технолошка вода се вградува во готовиот производ, а единствената мала количина на отпадна вода која се создава од перење на мешалката, се таложи и потоа пречистена се врти постојано со пумпа до повторна употреба во производот. На тој начин нема емисија на отпадна вода и со тоа не постои никаква опасност од загадување на околните води и почва.

Близината на магистралниот пат и железничката пруга, оддалеченоста на стамбени објекти и работење со сертифицирана опрема од докажани производители, овозможува да не постои негативно влијание на бучавата од работењето на бетонската база.

Користењето на сепариранио песок (агрегатот) кој испаѓа од транспортните ленти во занемарливи колчини и негово враќање пак во производниот процес исто така овозможува заштеда на суровини и позитивно влијание во поглед на тоа што не настанува цврст отпад од производство.

Талогот кој останува при таложење на отпадната вода исто така се враќа во производство или се користи за средување на сопствениот работен простор и на тој начин исто така се влијае на заштеда на суровина и се избегнува можноса на настанување на отпад.

Поради целата состојба која е детално елаборирана во предходните поглавја, предлагаме дека не е потребен никаков вид на мониторинг, освен мониторинг на можностите за намалување на потрошувачката на електрична енергија. Со намалување на потрошувачката на електрична енергија се заштедуваат средства.

XII ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

Операторите кои поднесуваат барање за дозвола за усогласување со оперативен план приложуваат предлог-оперативен план според чл. 134 од законот за животна средина (Сл. В. РМ 53/05).

ОДГОВОР

Брзиот економски и индустриски развој на светот денес претставува појава која се поинтензивно ја загрозува човековата околина. Појавата на загрозување и деградација на човековата работна и животна околина се манифестира преку различни форми како загадување на воздухот, водата и почвата, нерационално и неадекватно трошење на природните ресурси.

Законот за животна средина предвидува надзор над објектите техничко-технолошки решенија за намалување или спречување на загадувањето. Врз основа на проценката на загрозеност на почвата, воздухот и водата, а имајќи ја во предвид природата на дејноста ги предложуваме следните мерки за заштита на животната средина:

1. Подигање на свеста на вработените за заштита на животната средина и имплементирање на систем за заштита на животната средина согласно барањата на стандардот ISO 14001: 2004, а со тоа и зголемување а нивото на нашата фирма во подобар однос кон животната средина, преставување и покжување на тоа пред другите
2. Иако Буља Транс Компани според Законот за управување со отпад, не спага во фирми задолжени да изготвуваат програма за упавување, сепак со цел позитивен однос кон животната средина и придонес кон зголемување на свеста на нашите компании кон грижа за неа, се препорачува да се изготви програма за управување со отпадот во која посебно ќе се посвети внимание на начинот на сепарирање на отпадот, ќе се дефинираат мерки и активности за намалување на количеството на создадениот отпад и други мерки согласно овој закон.
3. Се прави детална анализа за ризиците кои можат да се појават при извршување на работните обврски, како и по престанок на работните обврски . Анализата се однесува и на услови кои неможат точно временски да се одредат, но можат да се предвидат несаканите појави (пожар, ниски, високи температури, громови, и слично). Идентификувањето на ризиците ја извршува тимот за справување со непредвидени ситуации. За реагирање во вонредна состојба е предвидено да располага со соодветен број на ПП апарати соодветно распределени низ инсталацијата.

Се препорачува континуиран мониторинг над исправноста на опремата за постапување во случај на вонредна состојба, како и периодична симулација на подготвеност за реагирање на вработените во вонредна состојба согласно изготвениот план за постапување во вонредна состојба.

Инсталациите се произведени согласно важечките стандарди за ваков вид на инсталации, а во околината на постројките не постојат стамбени објекти, каде би можело да се предизвикаат негативни влијанија.

1. Предвидена дата за почеток на реализација: Постојката е пуштена во работа, а почетокот на нови инвестиции во зголемување на капацитетот со друга планирана инсталација зависи од повеќе фактори меѓу кои и финансиските средства.
2. Предвидена дата за завршување на активноста: Непрекинато
3. Вредност на емисии за време на реализацијата: остануваат истите вредности како и во Барањето за Б интегрирана еколошка дозвола / усогласување со оперативен план.
4. Вредности на емисии по реализација на активноста (услови): Исти вредности на емисија остануваат како во Барањето за Б интегрирана еколошка дозвола / усогласување со оперативен план.
5. Влијание врз ефикасноста (промена на потрошувачка на вода, суровини): Нема
6. Ќе се водат записи од мониторингот од производниот процес кои ќе можат да се достават на барање на овластени институции.
7. Одржувањето на целокупниот машински и возен парк, сите постројки ќе го врши овластена институција во сопствените простории соодветни за таа дејност. Сите активности кои се потребни за одржување на постројката на самото место, ќе се изведуваат од страна на овластената институција со која ќе се направи договор за соработка, согласно барањата и законите за вршење на такви активности. Во делот на мерки за подобрување посебно е важно регулирање на одржувањето на возилата, машините и постројките.

Подобрување на енергетската ефикасност

Вградување на уреди за оптимизација на потрошувачка на електрична енергија

- Вградување на штедливи светилки
- Физибилити студија за можно финансирање во алтернативни извори за производство на електрична енергија.

Електронската регулација на моторите за машините ќе овозможи заштеди на електрична енергија до 30 %.

Вградувањето на штедливи светилки може да донесе заштеди на електрична енергија за осветлување до 80%.

Можното финансирање во нови алтернативни извори на електрична енергија може да обезбеди енергија за сопствените потреби по дури и за продажба.

Со намалувањето на потрошувачката на електрична енергија ќе се овозможи индиректно намалување на емисиите во воздух кај електро енергетските капацитети во Македонија.

Инсталацијата работи непрекинато 8 до 16 час на ден, 12 месеци во годината, со исклучок на мали застои за поправки, замена на делови, измени и модернизација. Вработените се посебно обучени за безбедно работење, квалитетно производство, зачувување и унапредување на животната средина и справување со несекојдневни ситуации.

Раководството и сите вработени се свесни за влијанието врз животната средина и здравјето и прават напори за надминување на проблемите и работење според важечките прописи и норми.

Фирмата ќе го контролира реализирањето на секоја мерка за унапредување на животната средина и преку лицето надлежно за животната средина ќе ја известува локалната самоуправа.

- Известувањето ќе се врши со пишан извештај или телефонско јавување до надлежниот орган во локалната самоуправа.
- Мониторингот на влијанијата за животната средина ќе се врши според програмата и планот за мониторинг и мерења,
- Мерењата на мерливите параметри ќе се врши во лабораторија на специјализирана фирма, а немерливите ќе се контролираат визуелно или ќе се врши проценка според признати методи.
- Документите со резултатите од извршените мерења ќе ги чува менаџерот за животна средина. Истите ќе биде достапна за инспекциските служби.

XIII СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ

Опиши ги постоечките или предложените мерки, вклучувајќи ги процедурите за итни случаи, со цел намалување на влијанието врз животната средина од емисиите настанати при несреќи или истекување.

Исто така наведете ги превземените мерки за одговор во итни случаи надвор од нормалното работно време, т.е. ноќно време, викенди и празници.

Опишете ги постапките во случај на услови различни од вообичаените вклучувајќи пуштање на опремата во работа, истекувања, дефекти или краткотрајни прекин.

ОДГОВОР

Согласно член 145 од Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05), секое правно и физичко лице, кое е сопственик или врши дејност во производствен, транспортен или систем за складирање во кој се присутни опасни супстанции во количества поголеми или еднакви на пропишаните гранични вредности (прагови), определени со пропис од ставот (2), е должно:

- да ги превземе сите мерки неопходни за спречување на хавариите и за ограничување на нивните последици врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето пропишани со овој закон и

- за превземените мерки да го известува органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина.

Од друга страна, во однос на ископот на суровина, согласно член 146 од Законот за животна средина, одредбите за спречување и контрола на хаварији, во присуство на опасни супстанции, не се однесува на екстрактивните индустриски дејности, односно во случајов, не се однесуваат на истражување и експлоатација на минералните суровини, бидејќи тоа прашање е уредено со подебен закон, Закон за минерални суровини (Сл.весник на РМ бр.24/07).

Доставување на информации до надлежниот орган

Во случај на хаварија, согласно член 151 од Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05), раководството заедно со лицето надлежно за прашањата во врска со животната средина, ќе достави извештај до органот

на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина-градоначалникот на општината, со следните податоци:

- 1) околностите во кои се случила хаваријата

- 2) присутните опасни супстанции за време на и после хаваријата
- 3) податоците потребни за проценување на последиците по здравјето на луѓето и по животната средина, до кои дошло како резултат на хаваријата и
- 4) превземените вонредни мерки

Со оглед на активностите кои се одвиваат на локацијата, при производство, можните хаварии и штетните влијанија кои може да се појават при овие активности се во многу мал процент.

Првенствено, со изборот на технологијата и опремата, овозможено е појавата на хаварии и инциденти и временски и просторно да биде сведена на минимум.

Од постоењето, не се случил инцидент или хаварија која штетно би влијаела на животната средина.

Во технолошкиот процес, не се употребуваат сировини и репроматеријали чие што ниво во отпадната вода, воздухот и почвата штетно би влијаело и би ја прекорачиле максимално дозволената концентрација.

Со цел да се идентификуваат можните инциденти и хаварии и да се постигне елиминирање на загадувањето и опасноста по животната средина, превземени се следните активности:

Идентификувани се потенцијалните инциденти и вонредни ситуации:

- инциденти при вообичаените работни активности
- инциденти при одржување на опремата и објектите
- индустриски хаварии
- елементарни непогоди (поплава, земјотрес и сл.)

1. Изработен е список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации

2. Изработен е План за реагирање при потенцијални инциденти и вонредни ситуации

3. Се употребуваат правилници за:

- ПРАВИЛНИК за безбедност и здравје при работа на вработените
- ПРАВИЛНИК за заштита и спасување
- ПЛАН за заштита и спасување од природни непогоди, епидемии и други несреќи на вработените, средствата и материјалните добра
- ПРАВИЛНИК за лична заштитна опрема при работа на вработените
- ПРАВИЛНИК за безбедност и здравје при употреба на опремата за работа

4. Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и планот за реагирање при инцидентите и вонредните ситуации

Вработените се запознати со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации и со планот за реагирање при инцидентните ситуации.

Како превентивна мерка е опфатено поставувањето на лесно воочливи пригодни табли или други знаци за забрани и предупредувања, со натписи или цртежи кои информираат за опасностите и забранетите постапки.

Потребно е преиодично преиспитување и каде што е потребно повторно разгледување на постапките за итни подготовки и хаварији, особено после случај на несреќа или итни ситуации.

Постројката работи 24 часа, кога има потребна обезбеденост со суровини и други неопходни дејности за непречено одвивање на производството.

На самата постројка има чуварска служба која во периодот кога постројката не работи е одговорна за безбедноста на истата.

Кругот каде се сместени машините е осветлен во текот на ноќните часови.

Не постои голема опасност од пожар на постројката но истата е снабдена со потребните противпожарни апарати за гасење на почетен пожар кој евентуално може да се случи.

Постои УПАТСТВО за однесување во случај на пожар:

Во случај на пожар, треба веднаш да се спроведат мерки за локализирање и спречување на ширењето на пожарот на следниот начин:

- Да се исклучи главниот прекинувач за електрична енергија;
- Да се алармираат вработените и да се пристапи со гасење на пожарот со помош на опремата која е на располагање (ПП апарат, песок, итн.)
- Доколку пожарот ја надмине можноста за контрола, преку телефонскиот број 193 се алармира противпожарната служба.
- Во случај на допир на препарат-ПЕСТИЦИДИ со кожата, измијте го местото со чиста вода и јавете се во болница!
- Во случај на симптоми на труење (чувство на слабост, болка во желудникот, поспаност и др.) се предизвикува повраќање со пиење на солена вода, и примена на пропишаните мерки за заштита дадени во упатството за користење на препаратот.
- Затруениот веднаш се носи во болница или се повикува Брза помош на телефонскиот број 194.

За спречување на хаварији и реагирање во итни случаи пропишани се следниве мерки:

- на видно место истакнато е предупредување за можните опасности на одредени работни места.
- се вршат периодични прегледи и испитување на орудијата за работа и инсталациите согласно законските прописи и визуелно пред секое отпочнување

со работа на местата каде постои причина за настанување на повреди се врши проверка

- инсталациите и ел.моторите мораат да бидат прописно заземјени и заштитени од удар на ел.струја
- сите ротирачки делови од уредот да бидат обележани и заштитени со браници
- сите вработени кои непосредно се вклучени во процесот на работа се запознаени и обучени од аспект на заштитните мерки.
- се изработат планови за итни случаеви. Ова бара редовни обуки за итни случаеви.
- да се складираат супстанции кои се опасни за водата на исправен начин во согласност со соодветната регулатива и техничките стандарди кои се во сила.
- да се спроведуваат мерките за заштита од прашината, што е елаборирано со описите на технолошкиот процес.
- да се превземат пропишаните мерки за редовно одржување на машините, возилата и алатите во инсталацијата преку договор со овластена институција која ќе ги врши потребните активности согласно важечките закони на РМ.

Непредвидлива ситуација	Предлог мерки за нивно одстранување / справување
-------------------------	--

ПОЖАР	Фирмата располага со средства за гасење кои се распоредени во различни делови во објектот. Дел од објектите располагаат со приклучоци за технолошка вода кои во случај на пожар се наменети да се користат како хидранти кои редовно се контролираат и одржуваат во исправна состојба. Вработените се едуцирани за справување со пожар.
ЗЕМЈОТРЕС	Објектите се во подрачје кое нема историја на земјотреси. Објектите се од цврста градба и досега не покажале некои промени предизвикани од земјотреси кои до сега се случиле. Во случај да дојде до земјотрес може да дојде до појава на пожар.
ПОПЛАВА	Во околината на фирмата не постои река која може да предизвика поплава. Можноста за настанување поплава во објектите од преголеми количини на атмосферска вода е мала, но за секој случај се превземени потребните мерки за намалување на штетите.
УДАР ОД ГРОМ	Сите објекти се покриени со громобранска и струјна заштита.
ЛИЗГАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО	Лизгањето на земјиштето не претставува опасност за функционирањето

XIV РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

Опишете ги постоечките или предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по делумен или целосен престанок на активноста, вклучувајќи отстранување на сите штетни супстанции.

ОДГОВОР

Ќе ги опишеме активностите што операторот планира да ги превземе во случај на престанок со работа.

За екстреман случај на затварање на инсталацијата, предложени се мерки со цел да се минимизираат краткорочните и долгорочните ефекти на активноста врз животната средина по престанок на активноста на инсталацијата.

Во случај на делумен или целосен престанок на активностите кои се одвиваат потребно е да се превземат мерки за ублажување и отстранување на негативните влијанија кои може да се предизвикаат врз животната средина.

Мерките кои се превземаат во случај на престанок на активностите кои се одвиваат во фабриката се сведуваат на целосно чистење на складишта, магацините - просторот во кој се складира основниот материјал. При размонтирање на постројката на инсталацијата, треба да се внимава тоа да се изврши целосно. При тоа посебно да се внимава на остатокот од машински делови, да се згрижат внимателно, така што нема да останат расфрлани делови кои не се потребни. Најважно е целокупното масло и слични хемикалии потребни за функционирање на постројката, да се соберат на соодветен начин и да се предадат во овластени институции.

Никакви други негативни влијанија врз животната средина во случај на престанок на активностите кои се одвиваат не се очекува да се предизвикаат.

За екстреман случај на затварање на инсталацијата на предложените мерки во целост треба да се придржува за да се минимизираат краткорочните и долгорочните ефекти на активноста врз животната средина по престанок на активноста на инсталацијата.

Направен е опис на предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по целосен престанок на активностите на инсталацијата.

Во случај од потреба на рушење на постоечките градежни објекти во склоп на фабриката, целиот градежен шут кој ќе настане од тие активности да се збрине и депонира на пропишани депонии за градежен шут.

Мерки кои ќе се превземаат во случај на престанок на активностите кои се одвиваат се:

1. Целосно чистење на складишта,
2. Целокупното масло, слични хемикалии и машински делови потребни за функционирање на постројката, да се соберат на соодветен начин и да се предадат во овластени институции
3. Чистење на целокупниот настанат градежен шут на соодветен начин и негово отстранување на овластена депонија.

Објектите на инсталацијата се релативно нови и во добра состојба. Не се правени проценки за тоа колкав би бил работниот век на објектите во оваа инсталација. Меѓутоа, доколку настапат околности под кои ќе биде неопходно да се напушти локацијата, фирмата се обврзува да ги сведе на минимум влијанијата врз животната средина од своето работење. Тоа вклучува:

- Искористување на сите сировини. Тоа подразбира навремена најава на престанокот со активностите за да се овозможи еквивалентна залиха на материјали.

- Отстранување на било каква хемикалија или отпад складирани на локацијата. Секое масло, сретство за подмачкување или гориво кое ќе се затекне на локацијата во време на престанокот со работа ќе биде отстрането или рециклирано преку соодветни овластени фирми.

- Процесната опрема ќе биде очистена, демонтирана и соодветно складирана до продажба или, ако не се најде купец, отстранета или рециклирана преку соодветни овластени фирми.

- Зградите (управна зграда, магацин и др.) ќе бидат темелно исчистени пред напуштање.

- Локацијата и објектите на неа ќе бидат оставени во безбедна состојба и ќе се одржуваат соодветно ако се случи да бидат напуштени за подолг временски период.

- Објектите кои се наоѓаат на локацијата можат да се пренаменат откако ќе биде извршена демонтажата на опремата и чистење на просториите според планот кој ќе го подготви. Во зависност од намерите на новиот сопственик истите можат да бидат пренаменети

Направена е груба пресметка колку ќе чинат активностите за спроведување на чистење локацијата на фирмата.

Преглед на реализација на активностите од планот за расчистување и финансирањето

Активност	Потребно време (денови)	Трошоци за реализација (ЕУР)
1. Стопански двор	30	2000
2. Механизација	7	1000
3. Магацини	60	2000
4. Производен погон	60	2000
5. Управна зграда	7	1500
6. Помошни објекти (канцеларии, портирница,)	7	1500
7. Вкупно		10000

XV РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ

На ова место треба да се вметне преглед на целокупното барање без техничките детали. Прегледот треба да ги идентификува сите позначајни влијанија врз животната средина поврзани со изведувањето на активноста/активностите, да ги опише постоечките или предложени мерки за намалување на влијанијата. Овој опис исто така треба да ги посочи и нормалните оперативни часови и денови во неделата на посочената активност.

ОДГОВОР

Анализата на можни извори на загадување и понатамошната елаборација за евентуално влијание врз сите медиуми на животната средина (загадување на воздухот од работа на апаратите, водоснабдувањето и карактеризацијата на вкупните отпадни води, како и вреднувањето и карактеризацијата на цврстиот отпад кој ќе се генерира во фабриката) се направени врз база на опишаните и очекувани активности и следната законска регулатива:

- Законот за животната средина (Сл.весник на РМ бр.53/2005 и измените и дополнувањата од Сл. Весник бр. 81/05, 24/07)
- Закон за квалитет на амбиенталниот воздух (Сл. весник на Р.М. 67/2004 и 92/2007)
- Закон за водите, заштита на водите од загадување (Сл. весник 4/1998 и 19/2000, 42/05, 46/06)
- Закон за управување со отпад (Сл. весник 68/2004 и 71/2004)
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Сл.весник на РМ бр. 79/2007)
- Закон за заштита при работа (Сл.весник на Р.М бр. 13/1998 и 33/2000 и 29/2002)
- Закон за безбедност и здравје при работа (Сл. весник на Р.М. 92/2007)
- Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиентниот воздух (Сл.весник на РМ бр. 82/2006)
- Правилник за максимално дозволените концентрации и количества и за други штетни материи што можат да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Сл. Весник 3/90-37)

- Правилникот за заштита и нормативите за заштита при работа на орудјата за работа и Правилникот за општи мерки за заштита при работа за работни и помошни простории (Сл.весник на СРМ бр.31/89)
- Уредба за класификација на водите (Сл. весник 18/99-1165)
- Листа на видови на отпад (Сл. весник 100/05)

Во Барањево се опфатени сите домени на животната средина, анализирани се можните влијанија врз животната средина во сите фази на технолошкиот процес, даден е приказ на можните влијанија производниот процес врз квалитетот на животната средина, предложени се соодветни мерки за спречување и елимирање на можните штетни влијанија на животната средина на самата локација на објектот и пошироката околина, се со цел заштита на животната средина.

1 Општи информации

Буља Транс Компани ДООЕЛ Боговиње е предмет на регулирање преку Б интегрирана еколошка дозвола/усогласување со оперативен план. Поради производниот капацитет таа се вбројува во инсталациите од категорија 3.3 од прилог 2 кон Уредбата за ИСКЗ: Стационарни бетонски бази со вкупен капацитет на силосите за бетн поголем од 50 м³

2 Опис на техничките активности

Инсталацијата ја сочинуваат објекти за производство и пратечки објекти.

Целокупниот технолошки процес се одвива со електрична енергија.

Управување со инсталацијата

Организационата шема на е направена така да можат сите прашања во врска со целите и активностите на компанијата брзо, детално и ефикасно да се решаваат. Секој член од фирмата има задолженија и одговорности.

Управител

Според систематизацијата, на чело на компанијата е управител чии надлежности и одговорности се прецизно дефинирани.

Управителот е одговорен за сите активности во фирмата. Тој е одговорен за спроведување на бизнис планот на фирмата, за исполнување на обврските кои произлегуваат од работењето на фирмата кон државата и деловните партнери, за обезбедување на материјални ресурси, се грижи за човечките ресурси, за односите со локалната заедница и ја застапува фирмата. Управителот во чија одговорност се прашањата во врска со животната средина има неколку соработници кои раководат со производството.

Раководител на Производство

Раководителот на производство е одговорен за управувањето со процесот на производство и за квалитетот на производите. Во таа смисла тој е одговорен за планирањето на производството, одржувањето вклучувајќи ги и системите за намалување, контрола и третман на емисиите, за безбедноста на персоналот и за транспортот.

Раководител на одржување

Раководителот на одржување е одговорен за исправноста на производните машини од аспект на машинство, електрика и мерно регулационата техника. Во таа смисла тој е одговорен за планирањето на одржувањето посебно на превентивното одржување.

Прашањата за животната средина, вклучувајќи ги и здравјето и безбедноста му се задолженија на раководителот на одржување. Тој е одговорен и за спроведувањето на оперативниот план за усогласување.

Мониторингот на целата опрема за намалување на емисиите се одговорност на менаџерот за животна средина. Освен тоа тој е одговорен за тековна проценка на еколошките перформанси на инсталацијата и за спроведување на мерки за подобрување на процесот каде што ќе биде потребно.

Во додаток, тој под раководство на управителот е одговорен за подготовка на планови за итни случаи, спречување на хаварии, како и за обука во врска со заштитата на животната средина, здравјето и безбедноста. Евидентирањето на поплаки и истражувањата во врска со нив се исто така негова одговорност.

3 *Ракување со суровини и помошни материјали*

Суровини

Заради непречено одвивање на процесот на производството во објектите на инсталацијата, суровините се складираат според природата на складираниот материјал. Складовите (силосите за цемент) се покриени и затворени. Складирањето на суровини во силоси кои се поврзани со другите делови од производството со транспортни механизми.

Производи

Во фабриката основен готов производ е готовата бетонска смеса. Готовиот производ се утовара директно во миксерите кои го транспортираат до купувачот. Готовиот производ-бетонот не се складира, туку веднаш штом се произведе се доставува до корисникот.

Вода

Водата која се користи во фирмата е бунарска од сопствена бушотина и од водоводната мрежа. Со сите материјали кои се користат или се произведуваат се постапува според прописи и препораките на производителот.

Горива и други материјали

Гориво за возилата на фирмата не се складира во фабриката заради тоа што во близина има бензинска пумпа, а лубрикантите и сите потрошни материјали кои се користат за возила и

производните машини се чуваат внимателно во оригинална амбалажа во посебен простор. Сервисирањето на возилата е доверено на сервисни работилници кои дотрајаните делови како акумулаторски батерии, стари дотрајани гуми, филтри за гориво и масло, старо масло и некои делови ги превземаат и продаваат на овластени фирми за трговија и преработка на отпад.

5. *Цврст и течен отпад*

Направена е листа на сите видови отпад кој се создава во според европскиот каталог на отпади. Другите отпадни материјали од механизацијата и возилата ги превземаат сервисери кои ги продаваат на фирми кои се овластени за трговија со таков вид на отпад.

6. *Емисии во атмосфера*

Со оглед на тоа што производството не е поврзано со работа на печки на цврсто гориво, нафта или природен гас и не поседува точкаст извор на емисија на штетни гасови (оџак), активностите во овој деловен објект можат да имаат исклучиво локално влијание врз животната средина.

7. *Емисии во површински води*

Во процесот на производство не се создава течен отпад или некоја материја со чие истурање би се загадиле површинските води.

8. *Емисии во почва*

Не постојат никакви емисии во почва. Нема сервисирање на возила и посебно се внимава да не се дозволи истекување на гориво, масло или друг флуид што би ја загадил почвата а со тоа и подземните води.

9. *Бучава*

Инсталацијата нема значителни извори на бучава. Фабриката е лоцирана во рурална област и во близината нема објекти на кои бучавата би им влијаела на работата.

10. *Оперативен план*

Фирмата е разгледува и прави планови за финансиски вложувања за проширување на дејноста – воведување нови дејности и технологии, подобрување на постоечките дејноста, сепак таа се обврзува да ги исполни барањата на интегрирано спречување и контрола на загадувањето. Во периодот до 2014 година ќе ги направи сите активности кои се предвидени според оперативниот план. Активностите се однесуваат на подобрување на енергетската ефикасност.

11. *Спречување на хаварии и реагирање во итни случаи*

Постојат ризици од хаварии кои можат да имаат локални последици. Такви се особено пожар и земјотрес, со оглед на локацијата на инсталацијата нема опасности од поплава.

Постои Правилник за заштита од пожар.

12. *Ремедијација, престанок со работа, повторно започнување и грижа по престанок на активностите*

Не се правени проценки за тоа колкав би бил работниот век на објектите во оваа инсталација. Меѓутоа, доколку настапат околности под кои ќе биде неопходно да се напушти локацијата, таа се обврзува да ги сведе на минимум влијанијата врз животната средина од своето работење. Тоа вклучува:

- Искористување на сите сировини. Тоа подразбира навремена најава на престанокот со активностите за да се овозможи еквивалентна залиха на материјали.

- Отстранување на било каква хемикалија или отпад складирани на локацијата. Секое масло, сретство за подмачкување или друг флуид на локацијата во време на престанокот со работа ќе биде отстрането или рециклирано преку соодветни овластени фирми.
- Процесната опрема ќе биде исчистена, демонтирана и соодветно складирана до продажба или, ако не се најде купец, отстранета или рециклирана преку соодветни овластени фирми.
- Зградите ќе бидат темелно исчистени пред напуштање.
- Локацијата и објектите на неа ќе бидат оставени во безбедна состојба и ќе се одржуваат соодветно ако се случи да бидат напуштени за подолг временски период.

Објектите кои се наоѓаат на локацијата можат да се пренаменат откако ќе биде извршена демонтажата на опремата и чистење на просториите според планот кој ќе го подготви.

Со цел спречување/намалување на влијаниетз врз животната средина, Овчеполка превзема методи и мерки за намалување на загадувањето на животната средина.

Методите кои се превземаат се следните:

- За заштита на животната средина од емисија на прашина, при суво време се превзема мерка прскање со вода на суровината при истовар, со цел спречување на фугитивните емисии при истовар и складирање на суровината, се прска со вода.
- Просторот за складирање на суровината - цемент е покриен простор, со што се спречуваат фугитивните емисии.
- Пристапниот пат до фабриката е тампониран со што се спречуваат емисиите на прашина при транспорт.
- Транспортните траки до мешалицата во индустрискиот двор, се покриени, со што се спречуваат емисиите од фугитивна прашина.
- За дренирање на атмосферските води од индустрискиот двор, направени се соодветни канали за дренирање.
- Со цел да се избегнат и навремено да се отстранат можните дефекти, се врши постојана контрола на машините, алатите и постројката.
- Се врши постојана контрола на возилата, машините и опремата, односно на исправноста на нивните резервоари.
- Во однос на цврстиот комунален отпад се превземаат мерки за склучување на Договор со јавното комунално претпријатие за превземање на комуналниот отпад.
- Отпадните масла од различно потекло треба да се превземаат од страна на овластени институции.

Одговорен во врска со прашањата за животната средина е Управителот Фаик Али.

Како основни сировини во производство се користат сепариран песок – агрегат, цемент и вода.

Како енергенси се употребува електричната енергија.

Цврстиот отпад кој што се создава од активностите на инсталацијата може да се категоризира во следните групи:

- Комунален отпад
- Индустриски неопасен отпад
- Отпад од пакувања
- Отпадни масла

Комуналниот отпад се предава со договор со овластена институција за таа дејност.

Отпадот кој се создава, времено се складира во индустрискиот двор, а потоа се транспортира со возило до корисник кој го превзема.

Главни извори на бучава на локацијата на фабриката се опремата за производство, машините и алатите како и бучавата предизвикана од транспорт и истовар на сировина и друга машинерија и транспортни средства за утовар на готовиот производ.

Со оглед на тоа дека бетоњерката (опремата за производство) се наоѓа меѓу самата магистрала Тетово – Гостивар и железничката пруга, оддалечена од најблискиот стамбен објект, не предизвикува бучава која штетно би влијаела на животната средина, надвор од границите на локацијата.

Од севкупната анализа за влијанието на производниот процес за производство на готова бетонска смеса, може да се заклучи дека се можни локални и ограничени влијанија во доменот на емисија на прашина при истовар на сировина. Другите минорни краткотрајни влијанија на објектот не може да се избегнат.

Кон предложените мерки за мониторинг и ублажување на влијанието на инсталацијата врз животната средина, БУЉА ТРАНС КОМПАНИ ДООЕЛ БОГОВИЊЕ е должен во целост да се придржува и да ги исполнува.

Почитувањето на дадените препораки гаранитира сигурно и квалитетно работење на инсталацијата, квалитет на животната средина на локацијата и пошироката околина за населението и идните генерации.

ПРИЛОЗИ

Прилог 1

Копија од Централен регистар

Прилог 2

Копија од геодетски елаборат

Прилог 3

Слики и скици на локацијата на инсталацијата

Прилог 4

Копија од катастар на земјиште (препис)

Прилог 5

Копија од скици за технолошки процес

Прилог 6

Копија од скици на инсталацијата (нацрти на складишта за суровини-агрегат и цемент)

Прилог 7

Копија од извештај од испитување на квалитет на бетон

Прилог 8

Шема на организациска поставеност на фирмата

ПРИЛОГ 1

ПРИЛОГ 2

ПРИЛОГ 3

ПРИЛОГ 4

ПРИЛОГ 5

ПРИЛОГ 6

ПРИЛОГ 7

ПРИЛОГ 8

XVI ИЗЈАВА

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или на негови делови за потребите на друго лице.

Потпишано од : _____ **Датум :** _____

(во името на Булџа Транс Компани ДООЕЛ Боговиње)

Име на потписникот:

Таип Али

Позиција во организацијата:

Управител

Печат на компанијата:

